

DECIZIE

16 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Iuliana Oprea, Galina Stratulat
Sveatoslav Moldovan, Maria Ghervas

examinând recursul declarat de Ion Culai,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ion Culai împotriva societății cu răspundere limitată „Radilen-Com”, în proces de insolvență, intervenienți accesorii Dumitru Timotin, Ludmila Rudei, Victor Tulbure, Igor Tanasiev, Olga Sanduleac, Sergiu Gorceac, Ruslan Țulan, Tudor Lopată, Oleg Zara, Ruslan Rusu, Olga Barbăneagră, Alexandru Tîmbal, Olga Șcerbani, Nina Vahnei, Victor Burunciuc, Valerie Dumitraș, Larisa Motelica, Galina Semeniuc, Lucia Vozian, Nadejda Barbăroșie și Ludmila Grosul cu privire la transmiterea silită în posesie a bunurilor gajate și la acțiunea reconvențională înaintată de societatea cu răspundere limitată „Radilen-Com”, în proces de insolvență, împotriva lui Ion Culai cu privire la anularea recipiselor și recunoașterea nulă a contractelor de gaj,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016

c o n s t a t ă

La 22 iunie 2011 Ion Culai a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvență, cu privire la transmiterea silită în posesie a bunurilor gajate.

În motivarea acțiunii a menționat că, la 01 iulie 2008 SRL „Radilen-Com”, reprezentat de administratorul Dumitru Timotin, a împrumutat de la reclamant suma de 80000 de euro pe un termen de până la 01 iulie 2009, iar la 01 august 2008 suma de 68000 de euro cu termenul de scadență la 01 august 2009, pentru procurarea a două obiecte imobiliare și a terenurilor aferente cu intenția ridicării unui bloc locativ.

Remarcă faptul că, banii au fost transmiși integral administratorului SRL „Radilen-Com”, Dumitru Timotin până la semnarea contractelor de gaj din 03 iulie 2008 și respectiv din 21 august 2008.

Susține că, pentru asigurarea rambursării în termen a echivalentului de 80000 de euro, la 03 iulie 2008, SRL „Radilen-Com” a gajat următoarele bunuri imobile: 53,43% cotă-parte din terenul pentru construcția cu destinație locativă cu suprafața de 0,1123 ha,

numărul cadastral 3156105009, trecut în registrul cadastral sub nr. 3012 din 12 aprilie 2006, amplasat pe str. Libertății nr. 3, or. Cricova, mun. Chișinău; construcție (casa de locuit individuală) cu numărul cadastral 315610500901 cu suprafața de 113,9 m.p.; construcție (construcție accesorie) cu nr. cadastral 315610500902 cu suprafața exterioară de 12,0 m.p.; construcție (construcție accesorie) cu nr. cadastral 315610500903, cu suprafața totală de 45,7 m.p., care se află pe str. Libertății nr. 3, or. Cricova, mun. Chișinău.

Afirmă că, imobilele gajate aparțin SRL „Radilen-Com” în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 2780 din 07 mai 2008, autentificat de notarul privat Olga Golubciuc și înregistrat la ÎS „Cadastru” la 13 mai 2008, fapt confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile, eliberat de către ÎS “Cadastru” la 19 iunie 2008.

Mai invocă faptul că, pentru asigurarea rambursării în termen a împrumutului de 68000 de euro, la 21 august 2008 SRL „Radilen-Com” a gajat următoarele bunuri: 52,72% cotă-parte din terenul pentru construcție cu destinație locativă, cu suprafața de 0,1138 ha, cu numărul cadastral 3156105008, trecut în registrul cadastral sub nr. 3160 din 10 martie 2008, care se află pe str. Libertății nr. 5, or. Cricova, mun. Chișinău; construcție (casa de locuit individuală) cu numărul cadastral 315610500801, cu suprafața exterioară de 71,2 m.p.; construcție (construcție accesorie) cu numărul cadastral 315610500802, cu suprafața exterioară de 14,9 m.p.; construcție (construcție accesorie) cu numărul cadastral 315610500803, cu suprafața exterioară de 21,2 m.p., care se află pe str. Libertății nr. 5, or. Cricova, mun. Chișinău.

Precizează că, imobilele gajate aparțin SRL „Radilen-Com” în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 4547 din 14 iulie 2008, autentificat de notarul Olga Golubciuc, înregistrat la ÎS „Cadastru” la 23 februarie 2008, fapt confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile, eliberat de ÎS „Cadastru” la 23 februarie 2008.

Sușține că, SRL „Radilen-Com” nu și-a onorat obligațiunile contractuale privind rambursarea împrumutului și astfel, a încălcat prevederile pct. 1 din contractele de gaj din 03 iulie 2008 și din 21 august 2008, precum și prevederile legale în vigoare. Menționează că, potrivit pct. 7 din contractele de gaj menționate, în caz de nerambursare în termen a împrumutului reclamantul este în drept de a realiza obiectele gajate în modul stabilit de legislație, cu înaintarea acțiunii în instanța de judecată.

Relevă că, întru apărarea drepturilor sale și respectarea procedurilor stabilite de legislație, la 26 iunie 2009 și la 21 aprilie 2011 a expediat în adresa SRL „Radilen-Com” notificări privind transmiterea obiectelor gajate pe cale amiabilă, însă acestea au fost lăsate fără răspuns.

Solicită transmiterea silită în posesia sa a bunurilor gajate prin contractele de gaj din 03 iulie 2008 și din 21 august 2009 pentru comercializare și încasarea de la pîrît a cheltuielilor de judecată.

La 27 decembrie 2011 Ion Culai a depus cerere de modificare a pretențiilor din acțiune, care ulterior a fost retrasă (vol. I f.d. 51-55, 108).

La 23 martie 2012 SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvență, a înaintat acțiune reconvențională împotriva lui Ion Culai cu privire la anularea recipiselor din 01 iulie 2008 în sumă de 80000 euro și din 21 august 2008 în sumă de 68000 euro; recunoașterea nulă a contractului de gaj din 03 iulie 2008 asupra imobilului din mun. Chișinău, or. Cricova, str. Libertății nr. 3, cu numărul cadastral 31560500901 și a contractului de gaj din 21 august 2008 asupra terenului pentru construcție cu destinație locativă din mun. Chișinău, or. Cricova, str. Libertății nr. 5, cu nr. cadastral 315610500801, precum și respingerea acțiunii înaintate de Ion Culai (vol. I f.d. 73-74).

În susținerea acțiunii reconvenționale a menționat că, recipisele semnate de către administratorul SRL „Radilen-Com” nu pot constitui contracte de împrumut conform art. 867 din Codul civil, deoarece în recipisele date lipsește semnătura contabilului-șef, care este obligatorie conform Legii contabilității.

Susține că, Ion Culai nu a prezentat probe, care ar confirma că banii împrumutați au fost introduși în casa contabilității sau în conturile bancare ale SRL „Radilen-Com”.

Solicită anularea recipiselor din 01 iulie 2008 în sumă de 80000 de euro și din 21 august 2008 în sumă de 68000 de euro; recunoașterea nulității contractului de gaj din 03 iulie 2008 asupra terenului pentru construcție cu destinație locativă din or. Cricova, str. Libertății nr. 3, cu numărul cadastral 315610500901 și a contractului de gaj din 21 august 2008 asupra terenului pentru construcție cu destinație locativă din or. Cricova, str. Libertății nr. 5, cu numărul cadastral 315610500801 și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Prin încheierea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 12 iunie 2012 s-au atras în proces în calitate de intervenienți accesorii din partea SRL „Radilen-Com” - Ludmila Rudei, Victor Tulbure, Igor Tanasiev, Olga Sanduleac, Sergiu Gorceac, Ruslan Țulan, Tudor Lopată, Oleg Zara, Ruslan Rusu, Olga Barbăneagră, Alexandru Țîmbal, Olga Șcerbani, Nina Vahnei, Victor Burunciuc, Valerie Dumitraș, Larisa Motelica, Galina Semeniuc, Lucia Voizian, Nadejda Barbăroșie și Ludmila Grosul, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ion Culai împotriva SRL „Radilen-Com” privind transmiterea silită a obiectului gajului și la acțiunea reconvențională depusă de SRL „Radilen-Com” împotriva lui Ion Culai privind anularea contractelor de gaj (vol. I f.d. 91-92).

În cadrul judecării pricinii, SRL „Radilen-Com” a depus cerere de modificare și concretizare a acțiunii reconvenționale menționând că, Ion Culai s-a adresat în instanța de insolvență cu cerere de validare a creanțelor, prin care a solicitat validarea creanțelor în sumă de 80000 de euro și 68000 de euro, cu satisfacerea priorității a creanțelor din cadrul bunurilor gajate, separarea bunurilor gajate din masa debitoare în vederea comercializării lor; încasarea sumei împrumutului și a cheltuielilor de judecată.

Relevă că, în acest sens, Curtea de Apel Chișinău la 26 noiembrie 2012 a emis încheierea prin care a respins cererea lui Ion Culai, concluzionând că recipisele semnate de către administratorul SRL „Radilen-Com” și acțiunile notarului Olga Golubciuc nu sînt valabile, deoarece au fost întocmite cu încălcarea legislației în vigoare și anume a prevederilor art. art. 18-20 din Legea contabilității și ale dispozițiilor din Legea cu privire la notariat. Ca rezultat, recipisele anexate la materialele cauzei nu întrunesc cerințele prevăzute de normele menționate, respectiv nu pot servi ca temei pentru a fi calificate ca contracte de împrumut în baza căruia să fie autentificate contractele de gaj. Deci, în opinia SRL „Radilen-Com” instanța de insolvență s-a expus asupra legalității și valabilității recipiselor și respectiv are puterea lucrului judecat (vol. I f.d. 222-223).

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 13 mai 2014 s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu fostul administrator al SRL „Radilen-Com” - Dumitru Timotin.

Prin hotărîrea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 22 decembrie 2014 s-a admis acțiunea înaintată de Ion Culai și s-au transmis în posesia lui Ion Culai pentru vânzare în scopul stingerii datoriei în sumă de 80000 de euro, bunurile imobile ce aparțin SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvență, și anume: 53,43% teren pentru construcție locativă cu suprafața de 0,1123 ha, cu numărul cadastral 3156105009, trecut în registrul cadastral sub nr. 3012 din 12 aprilie 2006, care se află pe str. Libertății nr.3, or. Cricova,

mun. Chișinău; construcție (casa de locuit individuală) cu numărul cadastral 315610500901 cu suprafața exterioară de 113,9 m.p.; construcție (construcție accesorie) cu numărul cadastral 315610500902 cu suprafața exterioară de 12,0 m.p.; construcție (construcție accesorie) cu numărul cadastral 315610500903, cu suprafața totală de 45,7 m.p., care se află pe str. Libertății nr. 3, or. Cricova, mun. Chișinău. S-a transmis în posesia lui Ion Culai pentru vânzare în scopul stingerii datoriei în sumă de 68000 de euro bunurile imobile ce aparțin SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvență, și anume: 52,72% teren pentru construcție locativă cu suprafața de 0,1138 ha, cu numărul cadastral 3156105008, trecut în registrul cadastral sub nr. 3160 din 10 martie 2008, care se află pe str. Libertății nr. 5, or. Cricova, mun. Chișinău; construcție (casa de locuit individuală) cu numărul cadastral 315610500801, cu suprafața exterioară de 71,2 m.p.; construcție (construcție accesorie) cu numărul cadastral 315610500802, cu suprafața exterioară de 14,9 m.p.; construcție (construcție accesorie) cu numărul cadastral 315610500803, cu suprafața exterioară de 21,2 m.p., care se află pe str. Libertății nr.5, or. Cricova, mun. Chișinău și s-a încasat de la SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvență, în beneficiul lui Ion Culai taxa de stat în sumă de 11893,21 lei. S-a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională.

Instanța a constatat existența relațiilor de împrumut între SRL „Radilen-Com” și Ion Culai precum și culpa primului în neexecutarea obligației de rambursare a împrumutului în termenul convenit. Totodată, avînd în vedere garantarea obligației contractuale prin instituirea gajului asupra bunurilor ce aparțin SRL „Radilen-Com”, instanța a admis pretenția cu privire la transmiterea în posesie a bunurilor gajate către creditorul gajist Ion Culai.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2015 s-a admis apelul declarat de SRL „Radilen-Com”, s-a casat integral hotărîrea Judecătoriai Râșcani mun. Chișinău din 22 decembrie 2014 și s-a pronunțat o nouă hotărîre prin care s-a respins acțiunea înaintată de Ion Culai și s-a admis acțiunea reconvențională înaintată de SRL „Radilen-Com”; s-au anulat recipisele din 01 iulie 2008 în sumă de 80000 de euro și din 21 august 2008 în sumă de 68000 de euro; s-au recunoscut nule contractele de gaj din 03 iulie 2008 și din 21 august 2008 încheiate între SRL „Radilen-Com” și Ion Culai.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 aprilie 2016 s-a admis recursul declarat de Ion Culai, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2015 și s-a restituit pricina spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016 s-a admis apelul declarat de SRL „Radilen-Com”, s-a casat hotărîrea Judecătoriai Râșcani mun. Chișinău din 22 decembrie 2014 și s-a emis o nouă hotărîre prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Ion Culai împotriva societății cu răspundere limitată „Radilen-Com”, în proces de insolvență, intervenienți accesorii Dumitru Timotin, Ludmila Rudei, Victor Tulbure, Igor Tanasiev, Olga Sanduleac, Sergiu Gorceac, Ruslan Țulan, Tudor Lopată, Oleg Zara, Ruslan Rusu, Olga Barbăneagră, Alexandru Tîmbal, Olga Șerbani, Nina Vahnei, Victor Burunciuc, Valerie Dumitraș, Larisa Motelica, Galina Semeniuc, Lucia Vozian, Nadejda Barbăroșie și Ludmila Grosul cu privire la transmiterea silită în posesie a bunurilor gajate, s-a admis acțiunea reconvențională înaintată de SRL „Radilen-Com”, în proces de insolvență împotriva lui Ion Culai cu privire la anularea recipiselor și recunoașterea nulității contractelor de gaj, s-a anulat recipisa din 01 iulie 2008 în sumă de 80000 de euro și recipisa din 21 august 2008 în sumă de 68000 de euro, s-au recunoscut nule contractele de gaj din 03 iulie 2008 și 21 august 2008, încheiate între SRL „Radilen-Com” și Ion Culai.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a reținut că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 decembrie 2011 s-a respins cererea depusă de Ion Culai cu privire la validarea creanțelor în sumă de 68000 de euro și 80000 de euro. La fel, instanța a remarcat faptul că, în copia recipisei anexate la dosar nu se regăsesc elementele identificatoare ale SRL „Radilen-Com”, la dosar a fost identificată doar recipisa prin care se acordă suma de 80000 de lei, iar recipisa privind suma de 68000 de lei lipsește. Mai mult ca atât, recipisa este depusă în copie, originalul lipsește, fiind confirmată prin semnătura judecătorului dar fără a se indica locul aflării originalului, iar conținutul acesteia nu corespunde unui contract de împrumut.

Instanța de apel a constatat că, Ion Culai nu a prezentat instanței dovada privind înregistrarea preavizului de exercitare a dreptului de gaj, în corespundere cu normele enunțate.

La data de 08 septembrie 2016 Ion Culai a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016 solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că, la caz, au fost încălcate normele de drept material și procedural, nu a fost aplicată legea care trebuia aplicată, au fost apreciate eronat probele și i-a fost lezat dreptul la un proces echitabil.

Susține că, instanța de apel a ignorat cerințele menționate în decizia instanței de recurs din 20 aprilie 2016.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Ion Culai urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Materialele cauzei atestă că, prin contractul de vânzare-cumpărare din 07 mai 2008 SRL „Radilen-Com” a cumpărat de la Țurcan Vladislav - 53,43% cotă-parte din terenul pentru construcția cu destinație locativă cu suprafața de 0,1123 ha, numărul cadastral 3156105009, trecut în registrul cadastral sub nr. 3012 din 12 aprilie 2006, amplasat pe str. Libertății nr. 3, or. Cricova, mun. Chișinău; construcție (casa de locuit individuală) cu numărul cadastral 315610500901 cu suprafața de 113,9 m.p.; construcție (construcție accesorie) cu nr. cadastral 315610500802 cu suprafața exterioară 14,9 m.p.; construcție (construcție accesorie) cu nr. cadastral 315610500902 cu suprafața exterioară de 12,0 m.p.; construcție (construcție accesorie) cu nr. cadastral 315610500903, cu suprafața totală de 45,7 m.p., care se află pe str. Libertății nr. 3, or. Cricova, mun. Chișinău (vol. I f.d. 121).

Prin contractul de vânzare-cumpărare din 25 iunie 2008 Ion Culai a cumpărat de la Svetlana Bostan - 52,72% cotă-parte din terenul pentru construcție cu destinație locativă cu suprafața de 0,1138 ha, cu numărul cadastral 3156105008, trecut în registrul cadastral sub nr. 3160 din 10 martie 2008, care se află în or. Cricova, str. Libertății nr. 5, mun. Chișinău; construcția (casa de locuit individuală) cu numărul cadastral 315610500801 cu suprafața de

71,2 m.p., construcția (construcție accesorie) cu numărul cadastral 315610500802 cu suprafața de 14,9 m.p., construcția (construcție accesorie) cu numărul cadastral 315610500803 cu suprafața de 21,2 m.p. amplasate în or. Cricova str. Libertății nr. 5 mun. Chișinău (vol. I f.d. 127)

La adunarea generală a fondatorilor SRL „Radilen-Com” din 01 iulie 2008 s-a hotărât unanim acceptarea unui împrumut în sumă de 80000 de euro din contul unei persoane fizice, iar în contul rambursării în termen a acestuia SRL „Radilen-Com” a gajat persoanei fizice respective imobilul situat în or. Cricova str. Libertății nr. 3 mun. Chișinău (vol. I f.d. 126).

Potrivit copieii recipisei din 01 iulie 2008, confirmată de instanță fiind în corespundere cu originalul, SRL „Radilen-Com”, reprezentat de administratorul acesteia, a împrumutat de la Ion Culai suma de 80000 de euro în interesele societății comerciale, pe un termen de până la 01 iulie 2009 (vol. I f.d. 21).

Potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 14 iulie 2008 SRL „Radilen-Com” a vândut lui Ion Culai - 52,72% cotă-parte din terenul pentru construcție cu destinație locativă cu suprafața de 0,1138 ha, cu numărul cadastral 3156105008, trecut în registrul cadastral sub nr. 3160 din 10 martie 2008, care se află în or. Cricova, str. Libertății nr. 5, mun. Chișinău; construcția (casa de locuit individuală) cu numărul cadastral 315610500801 cu suprafața de 71,2 m.p., construcția (construcție accesorie) cu numărul cadastral 315610500802 cu suprafața de 14,9 m.p., construcția (construcție accesorie) cu numărul cadastral 315610500803 cu suprafața de 21,2 m.p. amplasate în or. Cricova str. Libertății nr. 5 mun. Chișinău (vol. I f.d. 56).

La adunarea generală a fondatorilor SRL „Radilen-Com” din 01 august 2008 s-a hotărât unanim acceptarea unui împrumut în sumă de 68000 de euro din contul unei persoane fizice, iar în contul rambursării în termen a acestuia SRL „Radilen-Com” a gajat persoanei fizice imobilul situat în or. Cricova str. Libertății nr. 5 mun. Chișinău (vol. I f.d. 117).

Întru garantarea rambursării împrumuturilor de 80000 de euro și 68000 de euro, la data de 03 iulie 2008 și respectiv 21 august 2008 între SRL „Radilen-Com” reprezentat de administratorul Dumitru Timotin în calitate de debitor gajist și Ion Culai în calitate de creditor gajist au fost încheiate contractele de gaj nr. 4385 și 5435, în privința a 53,43% cotă-parte din terenul pentru construcția cu destinație locativă cu suprafața de 0,1123 ha, numărul cadastral 3156105009, trecut în registrul cadastral sub nr. 3012 din 12 aprilie 2006, amplasat pe str. Libertății nr. 3, or. Cricova, mun. Chișinău; construcție (casa de locuit individuală) cu numărul cadastral 315610500901 cu suprafața de 113,9 m.p.; construcție (construcție accesorie) cu nr. cadastral 3156105009.02 cu suprafața exterioară de 12,0 m.p.; construcție (construcție accesorie) cu nr. cadastral 3156105009.03, cu suprafața totală de 45,7 m.p., care se află pe str. Libertății nr. 3, or. Cricova, mun. Chișinău precum și în privința a 52,72% cotă-parte din terenul pentru construcție cu destinație locativă cu suprafața de 0,1138 ha, cu numărul cadastral 3156105008, trecut în registrul cadastral sub nr. 3160 din 10 martie 2008, care se află în or. Cricova, str. Libertății nr. 5, mun. Chișinău; construcția cu numărul cadastral 315610500801 cu suprafața de 71,2 m.p., construcția cu numărul cadastral 315610500802 cu suprafața de 14,9 m.p., construcția cu numărul cadastral 315610500803 cu suprafața de 21,2 m.p. amplasate în or. Cricova str. Libertății nr. 5 mun. Chișinău (vol. I f.d. 11, 16).

La adunarea generală a fondatorilor SRL „Radilen-Com” din 25 mai 2010 s-a hotărât de a trece benevol în proprietate imobilele situate în mun. Chișinău or. Cricova str.

Libertății nr. 3 și nr. 5 în contul datoriilor creditoare a lui Ion Culai cu mențiunea că administratorul urmează să încheie contractele corespunzătoare ce vizează trecerea benevolă în proprietatea lui Ion Culai (vol. I f.d. 233).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2012 s-a declarat întemeiată contestația administratorului procesului de insolvență a SRL „Radilen-Com” și s-a respins cererea de validare a creanțelor în sumă de 80000 de euro și 68000 de euro depusă de Ion Culai, inclusiv a creanțelor garantate prin gaj asupra terenurilor aferente construcțiilor locative nr. 3 și nr. 5 din str. Libertății or. Cricova mun. Chișinău (vol. I f.d. 140).

Verificând legalitatea deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016 prin prisma argumentelor invocate în recurs din perspectiva normelor de drept aplicabile în speță, Colegiul constată că actul judecătoresc a fost emis cu încălcarea normelor de drept material și aprecierea superficială a circumstanțelor pricinii.

Potrivit art. 8 alin. (2) lit. a) din Codul civil, drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.

Conform art. 210 alin. (1)-(2) din Codul civil, trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice și dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului. În cazul în care, conform legii sau învoielii între părți, actul juridic trebuie încheiat în scris, el poate fi încheiat atât prin întocmirea unui singur înscris, semnat de părți, cât și printr-un schimb de scrisori, telegrame, telefonograme, altele asemenea, semnate de partea care le-a expedit.

Conform art. 220 alin. (1) din Codul civil, actul juridic sau clauza care contravine normelor imperative sînt nule dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 572 alin. (1)-(2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art. 867 alin. (1) din Codul civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Colegiul atestă că instanța de apel nu a dat o apreciere multiaspectuală relațiilor juridice derulate între Ion Culai și SRL „Radilen-Com” prin raportare la probatoriul administrat la materialele pricinii. De altfel, instanța de apel în partea motivată a deciziei pretinde că la dosar a fost identificată recipisa în sumă de 80000 de lei, iar recipisa privind suma de 68000 de lei lipsește, în condițiile în care la materialele dosarului recipise în cuantumul sumelor menționate, de facto nu există.

Mai mult ca atât, contrar celor invocate de titularul acțiunii reconvenționale care solicită anularea recipiselor litigioase, instanța de apel constată nulitatea recipiselor în baza art. 220 alin. (1) din Codul civil în coroborare cu prevederile art. 210 alin. (1) din Codul civil, cu depășirea obiectului acțiunii și fără a evidenția concret prevederile legale cu caracter imperativ încălcate de contractanți la încheierea actelor juridice disputate, deși, conform art. 211 alin. (1) din Codul civil, nerespectarea formei scrise a actului juridic face să decadă părțile din dreptul de a cere, în caz de litigiu, proba cu martori pentru dovedirea actului juridic. Totodată, din analiza condițiilor de valabilitate a contractului de împrumut nu rezultă necesitatea respectării formei scrise, fapt ce face inaplicabilă dispoziția art. 211 alin. (2) din Codul civil. De asemenea, sarcina reflectării operațiunilor economice în

contabilitatea persoanei juridice nu pot fi imputate persoanei fizice cu care aceasta a încheiat acte juridice, segment de responsabilitate ce aparține în exclusivitate primei.

Considerăm necesar de a remarca faptul că, în lipsa unor dubii sau incertitudini la capitolul identificării subiecților actului juridic, cercul acestora poate fi determinat ca rezultat al analizei celorlalte probe prezentate de participanții la proces apte să furnizeze informații relevante la acest capitol (contract de gaj, procesul-verbal al adunării fondatorilor, corespondența dintre părți etc.), însă, instanța de judecată apriori nu poate constata nulitatea unui act juridic inexistent la materialele dosarului având în vedere principiul cercetării directe și nemijlocite a probelor prevăzut de art. 25 alin. (1) din Codul de procedură civilă, inclusiv pe motivul neidentificării părților semnatare or, astfel ar interveni abuziv în voința materializată a unor contractanți care eventual nu sunt parte la prezentul proces judiciar.

Aspectele relevate supra nu au fost elucidate cu certitudine de instanța de apel dar nici nu pot fi analizate în ordine de recurs în calitate de cale de atac exclusivă în drept, fapt care condiționează remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel pentru tranșarea chestiunilor ce vizează substanța raportului juridic litigios. În aceeași ordine de idei, la rejudecare instanța urmează să aprecieze legalitatea actelor juridice contestate din perspectiva solicitărilor exprese ale titularului acțiunii reconvenționale SRL „Radilen-Com” precum și prin prisma elementelor constituente ale actelor juridice apte să identifice contractanții - semnătura, codul personal, ștampila etc.

Potrivit art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sînt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricinii civile la care participă aceleași persoane.

În conformitate cu art. 265 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărîre judecătorească rămasă irevocabilă sau o încheiere de încetare a procesului în legătură cu renunțarea reclamantului la acțiune sau cu confirmarea tranzacției dintre părți.

Potrivit art. 132 din Legea insolvenței nr. 632 din 14 noiembrie 2001 (în vigoare la momentul examinării cererii de validare a creanțelor depusă de Ion Culai), cererea de înaintare a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, cu excepțiile stabilite la art. 31.

Conform art. 136 alin. (3) din Legea insolvenței nr. 632 din 14 noiembrie 2001, înregistrarea în tabel are, pentru creanțele validate conform valorii și rangului lor, efectul unei hotărîri definitive pentru administrator și pentru toți creditorii chirografari.

În corespundere cu art. 138 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 632 din 14 noiembrie 2001, încheierea definitivă privind validarea creanței sau încheierea prin care contestarea este declarată întemeiată este executorie pentru administrator și pentru toți creditorii chirografari. Încheierea constituie un temei de rectificare a tabelului. Creditorul poate cere rectificarea tabelului.

Colegiul reiterează că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2012 s-a admis contestația depusă de administratorul insolvenței SRL „Radilen-Com” și s-a respins cererea de validare a creanțelor (care are regim juridic similar cererii de chemare în judecată) în sumă de 80000 de euro și 68000 de euro depusă de Ion Culai. Astfel, instanța de apel la rejudecare urmează să stabilească impactul actului judecătoresc menționat în

prezenta pricina precum și să determine dacă acesta se bucură de puterea lucrului judecat sau de autoritatea lucrului judecat avînd în vedere faptul că, existența unei hotărâri judecătorești poate fi invocată în cadrul unui alt proces, ca autoritate de lucru judecat, atunci cînd se invocă exclusivitatea hotărârii judecătorești, sau cu putere de lucru judecat cînd se invocă obligativitatea sa, în funcție de care se pronunță soluția corespunzătoare – art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă sau art. 265 lit. b) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 454 din Codul civil, gajul este un drept real în al cărui temei creditorul (creditorul gajist) poate pretinde satisfacerea creanțelor sale cu preferință față de ceilalți creditori, inclusiv statul, din valoarea bunurilor depuse în gaj în cazul în care debitorul (debitorul gajist) nu execută obligația garantată prin gaj. Gajul se află în legătură cu obligația garantată prin gaj, reprezintă un raport de drept accesoriu față de obligația principală și este condiționat în timp de durata acesteia dacă legea sau contractul de gaj nu prevede altfel.

Potrivit art. 466 alin. (1) din Codul civil, gajul se constituie în virtutea legii sau a contractului.

Conform art. 487 alin. (1)-(2) din Codul civil, creditorul gajist poate să exercite dreptul de gaj dacă debitorul gajist nu a executat conform contractului sau a executat în mod necorespunzător obligația garantată ori o parte a acesteia, precum și în alte cazuri prevăzute de lege și contract. În condițiile prezentei secțiuni, creditorul gajist poate exercita următoarele drepturi: să vîndă el însuși bunurile gajate, să le vîndă sub controlul instanței de judecată și să le ia în posesiune spre a le administra, să exercite alte drepturi în privința gajului asupra mijloacelor bănești în corespundere cu Legea cu privire la gaj.

Totodată, în cazul constatării valabilității actelor juridice ce au stat la baza încheierii contractelor de gaj disputate în pricina dedusă judecătii, instanța de apel urmează să verifice nemijlocit respectarea de către Ion Culai a exigențelor legale ce vizează exercitarea dreptului de gaj.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Ion Culai, a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016 și a restitui pricina spre rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminînd pricina să emită o hotărâre legală și întemeiată cu respectarea drepturilor procedurale ale părților.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Ion Culai.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ion Culai împotriva societății cu răspundere limitată „Radilen-Com”, în proces de insolvență, intervenienți accesorii Dumitru Timotin, Ludmila Rudei, Victor Tulbure, Igor Tanasiev, Olga Sanduleac, Sergiu Gorceac, Ruslan Țulan, Tudor Lopată, Oleg Zara, Ruslan Rusu, Olga Barbăneagră, Alexandru Tîmbal, Olga Șcerbani, Nina Vahnei, Victor Burunciuc, Valerie Dumitraș, Larisa Motelica, Galina Semeniuc, Lucia Vozian, Nadejda Barbăroșie și Ludmila Grosul cu privire la transmiterea

silită în posesie a bunurilor gajate și la acțiunea reconvențională înaintată de societatea cu răspundere limitată „Radilen-Com”, în proces de insolvență, împotriva lui Ion Culai cu privire la anularea recipiselor și recunoașterea nulă a contractelor de gaj cu restituirea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

Sveatoslav Moldovan

Maria Ghervas